

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ సప్తమ కాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ గావో వా ఏతద్ధన్వత్రమాసతాశ్శృజ్గాః సతీః శృజ్గాణి నో జాయంతా ఇతి కామేన
తాసాం దశ మాసా నిషణ్ణా ఆసన్నథ శృజ్గాన్యజాయంత తా ఉదతిష్ఠన్నరాధ్నేత్త్యథ
యాసాన్నాజాయంత తాః సంవథ్సరమాప్తోదతిష్ఠన్నరాధ్నేతి యాసాన్యాజాయంత
యాసాన్యా న తా ఉభయీరుదతిష్ఠన్నరాధ్నేతి గోసత్రం వై [౧] సంవథ్సరో య ఏవం
విద్వాగ్ంసః సంవథ్సరముపయన్త్యధ్నువన్త్యేవ తస్మాత్తాపరా వార్షికౌ మాసౌ పర్వా
చరతి సత్రాభిజితగ్ హ్యస్యై తస్మాద్సంవథ్సరసదో యత్కించ గృహే క్రియతే
తదాప్తమవరుద్ధమభిజితజ్మియతే సముద్రం వా ఏతే ప్ర ప్లవన్తీ యే
సంవథ్సరముపయన్తి యో వై సముద్రస్య పారం న పశ్యతి న వై స తత ఉదేతి
సంవథ్సరో [౨] వై సముద్రస్తస్యైతత్పారం యదతిరాత్రై య ఏవం విద్వాగ్ంసః
సంవథ్సరముపయన్త్యనారా ఏవోద్భవం గచ్ఛన్తీయం వై పూర్వోతిరాత్రోసావృత్తరో మనః
పూర్వో వాగుత్తరః ప్రాణః పూర్వోపాన ఉత్తరః ప్రరోధనం పూర్వ ఉదయనముత్తరో
జ్యోతిష్టోమా వైశ్వానరోతిరాత్రో భవతి జ్యోతిరేవ పురస్తాద్దధతే సువర్గస్య
లోకస్యానుఖ్యాత్యై చతుర్విగ్ంశః ప్రాయణీయో భవతి చతుర్విగ్ంశతిరర్థమాసాః [౩]
సంవథ్సరః ప్రయన్త ఏవ సంవథ్సరే ప్రతి తిష్ఠన్తి తస్య త్రిణి చ శతాని షష్టిశ్చ
స్తోత్రీయాస్తావతీః సంవథ్సరస్య రాత్రయ ఉభే ఏవ సంవథ్సరస్య రూపే ఆప్నువన్తి తే
సగ్గ్స్థిత్యా అరిష్ట్యా ఉత్తరైరహోభిశ్చరన్తి షడహో భవన్తి షడ్వా ఋతవః సంవథ్సర
ఋతుష్వేవ సంవథ్సరే ప్రతి తిష్ఠన్తి గౌశ్చాయుశ్చ మధ్యతః స్తోమో భవతః
సంవథ్సరస్యైవ తన్మిథునం మధ్యతో [౪] దధతి ప్రజననాయ జ్యోతిరభితో భవతి

వి॒మో॒చ॒న॒మే॒వ త॒చ్చ॒న్దాగ్గ్సే॒వ తద్వి॒మో॒కం య॒న్త్యథో॑ ఉ॒భయ॑తోజ్యోతి॒పైవ ప॒డహే॑న
 సు॒వర్గం॑ లో॒కం య॒న్తి బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వద॒న్త్యాస॒తే కే॒న య॒న్తీతి॑ దే॒వయా॑సే॒న ప॒థేతి॑
 బ్రూ॒యాచ్చ॒న్దాగ్గ్సే॒ పై దే॒వయా॑నః ప॒న్థా గా॒యత్రీ త్రి॒ష్టుబ్జ॑గతీ జ్యోతి॒ర్వై గా॒యత్రీ
 గౌ॒స్త్రిష్టు॒గాయు॒ర్జగతీ॑ యదే॒తే స్తో॒మా భ॑వన్తి దే॒వయా॑సే॒నైవ [౫] తత్ప॒థా య॒న్తి స॒మాన॑గ్ం
 సా॒మ భ॑వతి దే॒వలోకో॑ పై సా॒మ దే॒వలోకా॑దే॒వ న య॒న్త్యన్యాఅ॒న్యా ఋ॒చో భ॑వన్తి
 మ॒నుష్య॑లోకో వా ఋ॒చో మ॒నుష్య॑లోకాదే॒వాన్యమ॑న్యం దే॒వలోక॑మ॒భ్యారోహ॑న్తో
 య॒న్త్యభి॑వర్తో బ్ర॒హ్మసా॒మం భ॑వతి సు॒వర్గస్య॑ లో॒కస్యాభి॑వృత్త్యా అ॒భిజిద్భ॑వతి సు॒వర్గస్య॑
 లో॒కస్యాభి॑జిత్త్యై విశ్వ॑జిద్భవతి విశ్వ॑స్య జిత్త్యై మా॒సిమా॑సి పృ॒ష్ఠాన్యప॑ య॒న్తి
 మా॒సిమా॑స్యతిగ్రాహ్యో గృ॒హ్యన్తే మా॒సిమా॑స్యే॒వ వీ॒ర్యం దధ॑తి మా॒సాం ప్రతి॑ష్ఠిత్యా
 ఉ॒పరి॑ష్ఠాన్మాసాం పృ॒ష్ఠాన్యప॑ య॒న్తి తస్మా॑దు॒పరి॑ష్ఠాదోష॒ధయః॑ ఫ॒లం గృ॒హ్యన్తి॥[౬]

గో॒సత్రం॑ వా ఏ॒తి సం॒వత్స॑రో॒ర్థమా॑సా మి॒థున॑మృ॒ధ్యతో దే॒వయా॑సే॒నైవ వీ॒ర్యన్త్ర॑యోద॒శం చ॥7.5.1॥

గా॒వో వా ఏ॒తథ్సత్ర॑మా॒సతాన్శృ॒జ్గాః స॒తీః శృ॒జ్గాణి॑ సి॒షాస॑న్తిస్తా॒సాం దశ॑ మా॒సా నిష॑ణ్ణా
 ఆ॒సన్న॒థ శృ॒జ్గాణ్య॑జాయన్త తా అ॒బ్రు॒వన్న॒రాథ్సో॒త్తిష్ఠా॒మాన్వ త॒జ్కామ॑మరు॒థస్మి॒హి
 యే॒న కా॑మే॒న న్య॑షదామే॒తి తాసా॑ము త్వా అ॒బ్రు॒వన్న॒ర్థా వా యా॑వతీ॒ర్వాన్సా॑మహా
 ఏ॒వేమా॑ ద్వాద॒శౌ మా॑సౌ సం॒వత్స॑రగ్ం సం పాద్యో॒త్తిష్ఠామే॒తి తాసా॑- [౭] న్ద్వాద॒శే మా॑సి
 శృ॒జ్గాణి॑ ప్రా॒వర్త॑న్త శ్ర॒ద్ధయా॑ వాశ్ర॒ద్ధయా॑ వా తా ఇ॒మా యా॑స్మా॒పరా ఉ॒భయ్యో వా॑వ
 తా ఆర్ధ్న॑వన్ యాశ్చ శృ॒జ్గాణ్య॑సన్వన్ యాశ్చోర్జ॒మవారు॑న్ధతర్ధ్నో॒తి దశ॑సు
 మా॒సూత్తి॑ష్ఠన్ను॒ద్ధోతి॑ ద్వాద॒శసు॑ య ఏ॒వం వేద॑ పదే॒న ఖ॒లు వా ఏ॒తే య॒న్తి వి॒న్ధతి॑ ఖ॒లు
 పై పదే॒న య॒న్తద్వా ఏ॒తద్దృ॒ద్ధమ॑య॒నం తస్మా॑దే॒తద్గో॒సని॥[౮]

తిష్ఠామే॒తి తాసా॑న్తస్మాద్యే చ॥7.5.2॥

ప్రథమే మాసి పృష్ఠాన్యప యన్తి మధ్యమ ఉప యన్త్యత్తమ ఉప యన్తి తదాహుర్యాం
 వై త్రిరేకస్యాహ్న ఉపసీదన్తి దహం వై సాపరాభ్యాం దోహాభ్యాం దుహేఽథ కుతః సా
 ధోక్ష్యతే యాం ద్వాదశ కృత్వ ఉపసీదన్తితి సంవత్సరగ్ం సం పాద్యోత్తమే మాసి
 సకృత్పృష్ఠాన్యపేయుస్తద్యజమానా యజ్ఞం పశూనవ రున్ధతే సముద్రం వా [౯]
 ఏతేఽనవారమపారం ప్ర ప్లవన్తి యే సంవత్సరముపయన్తి యద్బృహద్రథంతరే
 అన్వరేజ్యుర్యథా మధ్యే సముద్రస్య ప్లవమన్వరేజ్యుస్తాదృక్తదనుధ్వర్గం
 బృహద్రథంతరాభ్యామిత్వా ప్రతిష్ఠాఙ్గచ్ఛన్తి సర్వేభ్యో వై కామేభ్యః సంధిర్దుహే
 తద్యజమానాః సర్వాన్కామానవ రున్ధతే||[౧౦]

సముద్రం వై చతుస్త్రిగ్ంశచ్ఛ||7.5.3||

సమాన్య ఋచో భవన్తి మనుష్యలోకో వా ఋచో మనుష్యలోకాదేవ న
 యన్త్యన్యదన్యథామ భవతి దేవలోకో వై సామ దేవలోకాదేవాన్యమన్యం మనుష్యలోకం
 ప్రత్యవరోహన్తో యన్తి జగతీమగ్ర ఉప యన్తి జగతీం వై ఛన్దాగ్ంసి
 ప్రత్యవరోహన్త్యాగ్రయణం గ్రహ బృహత్పృష్ఠాని త్రయస్త్రిగ్ంశగ్ం
 స్తోమాస్తస్మాజ్జ్యాయాగ్ంసం కనీయాస్తప్రత్యవరోహతి వైశ్వకర్మణో గృహ్యతే విశ్వాన్యేవ తేన
 కర్మాణి యజమానా అవ రున్ధత ఆదిత్యో [౧౧] గృహ్యత ఇయం వా అదితిరస్యామేవ ప్రతి
 తిష్ఠన్త్యన్యోఽన్యో గృహ్యతే మిథునత్వాయ ప్రజాత్యా అవాన్తరం వై దశరాత్రేణ ప్రజాపతిః
 ప్రజా అసృజత యద్దశరాత్రో భవతి ప్రజా ఏవ తద్యజమానాః సృజన్త ఏతాగ్ం హ వా
 ఉదఙ్కః శౌల్బాయనః సత్రస్యర్థిమువాచ యద్దశరాత్రో యద్దశరాత్రో భవతి సత్రస్యద్ధర్యా
 అథో యదేవ పూర్వేష్వహస్సు విలోమ క్రియతే తస్మైవైషా శాన్తిః||[౧౨]

ఆదిత్యస్తస్యేవ ద్వే చ||7.5.4||

యది సోమో సగ్ంసుతౌ స్వాతాం మహతి రాత్రియై ప్రాతరనువాకముపాకుర్యాత్పూర్వో
వాచం పూర్వో దేవతాః పూర్వశ్చన్దాగ్ంసి వృజ్మే వృషణ్వతీం ప్రతిపదం
కుర్యాత్ప్రాతఃసవనాదేపైషామిన్ద్రం వృజ్మేఽథో ఖల్వాహుః సవనముఖేసవనముఖే కార్యేతి
సవనముఖాథ్వనముఖాదేపైషామిన్ద్రం వృజ్మే సంవేశాయోపవేశాయ
గాయత్రియాస్త్రిష్టభో జగత్యా అనుష్టభః పజ్మ్యా అభిభూత్యై స్వాహా ఛన్దాగ్ంసి వై
సంవేశ ఉపవేశశ్చన్దోభిరేపైషా- [౧౩] ఇన్దాగ్ంసి వృజ్మే సజనీయగ్ం శస్యం విహవ్యగ్ం
శస్యమగస్త్యస్య కయాశుభీయగ్ం శస్యమేతావద్వా అస్తి యావదేతద్వావదేవాఽస్తి తదేషాం
వృజ్మే యది ప్రాతః సవనే కలశో దీర్ఘేత వైష్ణవీషు శిపివిష్ణవతీషు స్తువీరన్యదైవ
యజ్ఞస్యాఽతిరిచ్యతే విష్ణుం తచ్ఛిపివిష్ణమభ్యతి రిచ్యతే తద్విష్ణుః శిపివిష్ణోఽతిరిక్త
ఏవాతిరిక్తం దధాత్యథో అతిరిక్తేనైవాఽతిరిక్తమాప్త్వాఽవ రున్ధతే యది మధ్యన్దిసే దీర్ఘేత
వషట్కారనిధనగ్ం సామ కుర్యుర్వషట్కారో వై యజ్ఞస్య ప్రతిష్ఠా
ప్రతిష్ఠామేవైనద్గమయన్తి యది తృతీయసవన ఏతదేవ||[౧౪]
భన్దోభిరేపైషామవైకాన్స విగ్ంశతిశ్చ||7.5.5||

షడ హైర్మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి షడ హైర్హి మాసాన్త సం
పశ్యన్త్యర్థమాసైర్మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజనత్యర్థమాసైర్హి
మాసాన్త సంపశ్యన్త్యమావాయయా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్త్యమావాస్యయా హి
మాసాన్త సం పశ్యన్తి పౌర్ణమాస్యా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి పౌర్ణమాస్యా హి
మాసాన్త సం పశ్యన్తి యో వై పూర్ణ ఆసిఞ్చతి పరా స సిఞ్చతి యః పూర్ణాదుదచతి [౧౫]
ప్రాణమస్మిన్త సం దధాతి యత్పౌర్ణమాస్యా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి
సంవథ్సరాయేవ తత్ప్రాణం దధతి తదను సత్ప్రాణః ప్రాణన్తి యదహర్నోఢ్సజేయుర్యథా
దృతిరుపనద్ధో వి పతత్యేవగ్ం సంవథ్సరో విపతేదార్తిమార్ఘేయుర్యత్పౌర్ణమాస్యా

మా॑సా॒స్థం॑పా॒ద్యాక॑హ॒రుఘ్న॑జన్తి॒ సం॒వఘ్న॑రా॒యైవ॑ తదు॒దానం॑ ద॒ధతి॑ తదను॒ సత్రి॑ణ ఉ-
 [౧౬] దనన్తి॒ నాక॑కర్తి॒మార్ఘ॑న్తి॒ పూర్ణ॑మా॒సే వై దే॒వానా॑గ్ం సు॒తో యత్పూర్ణ॑మా॒స్యా
 మా॑సా॒స్థం॑పా॒ద్యాక॑హ॒రుఘ్న॑జన్తి॒ దే॒వానా॑మే॒వ తద్య॑జ్ఞేన॒ యజ్ఞం॑ ప్ర॒త్యవ॑రోహన్తి॒ వి వా
 ఏతద్య॑జ్ఞం చి॒న్దన్తి॒ యత్షడ॑హ॒సం తత॑గ్ంసన్త॒మథా॑కహ॒రుఘ్న॑జన్తి॒ ప్రా॒జాప॑త్యం
 పశు॒మాల॑భన్తి॒ ప్ర॒జాప॑తిః స॒ర్వా దే॒వతా॑ దే॒వతా॑భిరే॒వ యజ్ఞ॑గ్ం సం తన్వన్తి॒ యన్తి॒ వా ఏతే॑
 స॒వనా॑ద్యేకహ- [౧౭] రుఘ్న॑జన్తి॒ తురీ॑యజ్ఞులు వా ఏత॒థ్వనం॑ యథా॒స్సన్నా॑య్యం
 యథా॒స్సన్నా॑య్యం భ॒వతి॑ తే॒నైవ స॒వనా॑న్న్యన్తి॒ సము॑పహూ॒య భక్ష॑యన్త్యేతథో॒మపీ॑థా
 హ్యేత॑ర్హి యథా॒యత॑నం వా ఏతే॒షాగ్ం స॒వన॑భాజో దే॒వతా॑ గచ్ఛన్తి॒
 యేక॑హ॒రుఘ్న॑జన్త్యను॒సవ॑నం పు॒రోడా॑శాన్ని॒ర్వప॑న్తి॒ యథా॒యత॑నాదే॒వ స॒వన॑భాజో దే॒వతా॑
 అవ॑ రు॒న్ధతే॑కష్టాకపాలాన్పాతః స॒వన॑ ఏ॒కాద॑శకపాలాన్మాధ్యం॒దిసే॑ స॒వసే॑
 ద్వాద॑శకపాలాగ్ంస్తృతీ॒యస॒వసే॑ ఛ॒న్దాగ్ంస్యే॒వాక॑ప్త్వాక॒వ రు॒న్ధతే॑ వైశ్వదే॒వశ్చారు॑ం
 తృతీ॒యస॒వసే॑ నిర్వపన్తి॒ వై శ్వదే॒వం వైతృతీ॒యస॒వనం॑ తే॒నైవ తృతీ॒యస॒వనా॑న్న్యన్తి॒ యన్తి॑॥

[౧౮]

ఉదచత్సద్యోకహరాప్త్వా పశ్చదశ చ||7.5.6||

ఉ॒థ్సజ్యం॑ ౩ నో॒థ్సజ్యం॑ ౩ మి॒తి మీ॒మాగ్ం॑సన్తే
 బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నస్తద్వాహు॒రుఘ్న॑జ్యమీ॒వేత్య॑మా॒వాస్యా॑యాశ్చ
 పౌర్ణ॑మా॒స్యాశ్చో॒థ్సజ్య॑మి॒త్యాహు॑రేతే హి యజ్ఞం॑ వహత ఇతి॒ తే త్వా॑వ నో॒థ్సజ్యే॑
 ఇ॒త్యాహు॑ర్యే అ॒వాన్త॑రం యజ్ఞ॑మ్భే॒జాతే॑ ఇతి॒ యా ప్ర॒థమా॑ వ్య॒ష్టకా॑
 తస్యా॑ము॒థ్సజ్య॑మి॒త్యాహు॑రేష వై మా॒సో వి॒శర॑ ఇతి॒ నాక॑క॒దిష్ట- [౧౯]
 ము॒థ్సజ్యే॑యుర్యదాదిష్టము॒థ్సజ్యే॑యుర్యాదృశే పు॒నః ప॒ర్యాప్లా॑పే మధ్యే॒ షడ॑హ॒స్య సం
 పద్యే॑త షడ॒హైరా॑సా॒స్థం పా॒ద్య యథ॑స్తమమహస్తస్మిన్ను॒థ్సజ్యే॑యుస్తదగ్నయే

వసుమతీ పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేయరైన్త్రం దధీన్త్రాయ మరుత్వతే
 పురోడాశమేకాదశకపాలం వైశ్వదేవం ద్వాదశకపాలమగ్నైర్వై వసుమతః ప్రాతః సవనం
 యదగ్నయే వసుమతీ పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపన్తి దేవతామేవ తద్భాగినీం కుర్వన్తి
 [౨౦] సవనమష్టాభిరుప యన్తి యదైన్త్రం దధి భవతీన్త్రమేవ తద్భాగధేయాన్న
 చ్యావయన్తీన్త్రస్య వై మరుత్వతో మాధ్యన్దిన్గం సవనం యదిన్త్రాయ మరుత్వతే
 పురోడాశమేకాదశకపాలం నిర్వపన్తి దేవతామేవ తద్భాగినీం కుర్వన్తి సవనమేకాదశభిరుప
 యన్తి విశ్వేషాం వై దేవానామృభుమతాం తృతీయసవనం యదైశ్వదేవం ద్వాదశకపాలం
 నిర్వపన్తి దేవతా ఏవ తద్భాగినీః కుర్వన్తి సవనం ద్వాదశభి- [౨౧] రుప యన్తి ప్రాజాపత్యం
 పశుమా లభన్తి యజ్ఞో వై ప్రజాపతిర్యజ్ఞస్యాననుసర్గాయాభివర్త ఇతః షణ్మాసో
 బ్రహ్మసామం భవతి బ్రహ్మ వా అభివర్తో బ్రహ్మణైవ తద్నువర్గం లోకమభివర్తయన్తో యన్తి
 ప్రతికూలమివ హేతః సువర్గో లోకైన్త్ర క్రతుం న ఆ భర పితా పుత్రేభ్యో యథా శిక్షా నో
 అస్మిన్పురుహూత యామని జీవా జ్యోతిరశీమహిత్యముత ఆయతాగ్ం షణ్మాసో
 బ్రహ్మసామం భవత్యయం వై లోకో జ్యోతిః ప్రజా జ్యోతిరిమమేవ తల్లోకం పశ్యన్తోభివదన్త
 ఆ యన్తి॥[౨౨]

నానదిష్టజ్గర్వన్తి ద్వాదశభిరితి విగ్ంశతిశ్చ॥7.5.7॥

దేవానాం వా అన్తజ్ఞగ్మషామిన్త్రియం వీర్యమపాకామత్తతోశేనాకావారున్ధత తతోశస్య
 క్రోశత్వం యతోశేన చాత్వాంస్యాన్తే స్తువన్తి యజ్ఞస్యైవాకన్తజ్గత్వేన్త్రియం వీర్యమవ
 రున్ధతే సత్రస్యధర్యాకహవనీయస్యాన్తే స్తువన్త్యగ్నిమేవోపద్రష్టారం కృత్వర్ధిముప యన్తి
 ప్రజాపతీర్హృదయేన హవిర్ధానేన్తః స్తువన్తి ప్రేమాణమేవాకస్య గచ్ఛన్తి శ్లోకేన
 పురస్తాథ్నదసః [౨౩] స్తువన్త్యనుశ్లోకేన పశ్చాద్యజ్ఞస్యైవాకన్తజ్గత్వా శ్లోకభాజో భవన్తి
 నవభిరధ్వర్యురుద్గాయతి నవ వై పురుషే ప్రాణాః ప్రాణాసేవ యజమాసేషు దధాతి సర్వా

ఐ॒న్త్రి॒యో భ॒వన్తి॒ ప్రాణే॑ష్వే॒న్త్రియం॑ ద॒ధత్య॑ప్రతిహృతాభిరుద్గాయతి తస్మాత్పురుషః
 స॒ర్వా॒ణ్యన్యాని॑ శీ॒ర్షోఽజ్గాని॑ ప్రత్యచతి శిర ఏ॒వ న ప॑శ్చదశగ్ం రథస్తరం
 భ॒వతీ॑న్త్రియమే॒వాక॑వ రు॒న్ధతే॑ సప్తదశం [౧౪] బృహదన్నాద్యస్యాకవరుద్ధ్యా అథో పై॒వ తే॑న
 జాయన్త ఏకవిగ్ంశం భద్రం ద్విపదాసు ప్రతిష్ఠితైః పత్నయ ఉప గాయన్తి మిథునత్వాయ
 ప్ర॒జాత్యైః ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॒సృజ॑త సోకామయతాకసామహగ్ం రాజ్యం పరీయామితి
 తాసాగ్ం రాజసేనైవ రాజ్యం పర్యైత్తద్రాజనస్య రాజనత్వం యద్రాజనం భవతి ప్రజానామే॒వ
 తద్య॑జమానా రాజ్యం పరి యన్తి పశ్చవిగ్ంశం భవతి ప్రజాపతే- [౧౫] రా॒స్త్వై
 ప॒శ్చాభి॑స్తిష్ఠన్తః స్తువన్తి దే॒వలో॑కమే॒వాభి॑ జయన్తి ప॒శ్చాభి॑రాసీనా మనుష్యలోకమే॒వాభి॑
 జయన్తి దశ సం పద్యన్తే దశాక్షరా విరాడన్నం విరాడ్విరాజైవాకన్నాద్యమవ రు॒న్ధతే॑
 ప॒శ్చాధా॑ వినిషద్య స్తువన్తి ప॒శ్చ ది॒శో ది॒క్ష్యే॒వ ప్రతి॑ తిష్ఠన్త్యైకయాకస్తతయా సమాయన్తి
 ది॒గ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యగ్ం సమ్భరన్తి తాభిరుద్గాతోద్గాయతి ది॒గ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యగ్ం [౧౬]
 సంభృత్య తేజ ఆత్మన్దధతే తస్మాదేకః ప్రాణః సర్వాణ్యజ్గాన్యవత్యథో యథా సుపర్ణ
 ఉత్పతిష్యజ్ఞిర ఉత్తమం కురుత ఏ॒వమే॒వ తద్య॑జమానాః ప్ర॒జానా॑ముత్తమా
 భ॒వన్త్యాస॑న్దీముద్గాతాక రోహతి సామ్రాజ్యమే॒వ గ॑చ్ఛన్తి ప్లే॒జ్ఞగ్ం హో॑తా నాకస్త్వై॒వ
 పృ॒ష్ఠగ్ం రో॑హన్తి కూర్చావధ్వర్యుర్బృ॒ధ్నస్త్వై॒వ వి॒ష్టపం॑ గచ్ఛన్త్యైతావన్తో వై దే॒వలో॑కాస్తేష్వే॒వ
 యథా॑పూర్వం ప్రతి తిష్ఠన్త్యథో ఆక్రమణమే॒వ తథే॑తుం యజమానాః కుర్వతే సు॒వర్గ॑స్య
 లో॒కస్య॑ సమష్ట్యై॥[౧౭]

సదసస్సప్తదశం ప్రజాపతేర్గాయతి ది॒గ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యం ప్రత్యేకాదశ చ||7.5.8||

అ॒ర్కే॒ణ వై స॑హస్రశః ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॒సృజ॑త తాభ్య ఇలాన్దీనేరాల్లాతామవాకరున్ధ
 యదర్క్యం భవతి ప్రజా ఏ॒వ తద్య॑జమానాః సృజన్త ఇలాన్దం భవతి ప్రజాభ్య ఏ॒వ
 సృ॒ష్టాభ్య॑ ఇరాల్లాతామవ రు॒న్ధతే॑ తస్మాద్వాగ్ం స॒మాగ్ం స॒త్రగ్ం స॒మృద్ధం॑

క్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజా ఇషగ్ హ్యసామూర్జమాదదతే యాగ్ం సమాం
 వ్యుద్ధమక్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజా [౨౦] న హ్యసామిషమూర్జమాదదత ఉత్క్రేదం
 కుర్వతే యథా బన్ధాన్ముముచానా ఉత్క్రేదం కుర్వత ఏవమేవ తద్యజమానా
 దేవబన్ధాన్ముముచానా ఉత్క్రేదం కుర్వత ఇషమూర్జమాత్మన్దధానా వాణః శతతన్తుర్భవతి
 శతాయుః పురుషః శతేన్ద్రియ ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతి తిష్ఠన్యాజిం
 ధావన్త్యనభిజితస్యాఽభిజిత్యై దున్దుభీన్తమాఘ్నున్తి పరమా వా ఏషా వాగ్యా దున్దుభౌ
 పరమామేవ [౨౧] వాచమవ రున్ధతే భూమిదున్దుభిమా ఘ్నున్తి యేవేమాం వాక్ప్రవిష్టా
 తామేవాఽవ రున్ధతేఽథో ఇమామేవ జయన్తి సర్వా వాచో వదన్తి సర్వాసాం
 వాచామవరుద్ధ్యా ఆర్తే చర్మన్వాయచ్ఛేతే ఇన్ద్రియస్యాఽవరుద్ధ్యా ఆఽన్యః క్రోశతి
 ప్రాఽన్యః శగ్ంసతి య ఆక్రోశతి పునాత్యేవైనాన్ధ యః ప్రశగ్ంసతి పూతేష్వేవాఽన్నాద్యం
 దధాత్యృషిక్పతం చ [౩౦] వా ఏతే దేవక్పతం చ పూర్వైర్వాసైరవ రున్ధతే
 యద్భూతేచ్ఛదాగ్ం సామాని భవన్త్యభయస్యాఽవరుద్ధ్యై యన్తి వా ఏతే మిథునాద్యే
 సంవత్సరముపయన్త్యన్తర్వేది మిథునౌ సమ్భవతస్తేనైవ మిథునాన్య యన్తి||[౩౦]
 వ్యుద్ధమక్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజాః పరమామేవ చ త్రిగ్ంశచ్ఛ||7.5.9||

చర్మాఽవ భిన్దన్తి పాప్మానమేవైషామవ భిన్దన్తి మాఽవ రాధీన్రూఽతి వ్యాధీన్రిత్యాహ సం
 ప్రత్యేవైషాం పాప్మానమవ భిన్దన్త్యదకుమ్భానధినిధాయ దాస్యో మారాజ్ఞలీయం పరి
 నృత్యన్తి పదో నిఘ్నుతీరిదం మధుం గాయన్త్యో మధు పై దేవానాం పరమమన్నాద్యం
 పరమమేవాఽన్నాద్యమవ రున్ధతే పదో ని ఘ్నున్తి మహీయామేవైషు దధతి||[౩౧]
 చర్మైకాన్శ పశ్చాశతీ||7.5.10||

పృథివ్యై స్వాహాఽన్తరిక్షాయ స్వాహా దివే స్వాహా సం ప్లోష్ఠ్యతే స్వాహా సం ప్లవమానాయ

స్వా॒హా సం॑ ప్లు॒తాయ॑ స్వా॒హా మే॒ధాయ॑ష్వతే॒ స్వా॒హా మే॒ఘాయ॑తే॒ స్వా॒హా మే॒ఘితాయ॑
 స్వా॒హా మే॒ఘాయ॑ స్వా॒హా నీ॒హరాయ॑ స్వా॒హా ని॒హకాయ॑ స్వా॒హా ప్రా॒సచాయ॑ స్వా॒హా
 ప్ర॒చలా॑కాయై స్వా॒హా విద్యో॑తిష్వతే॒ స్వా॒హా విద్యో॑తమానాయ స్వా॒హా సం॒విద్యో॑తమానాయ
 స్వా॒హా స్త॒నయి॑ష్వతే॒ స్వా॒హా స్త॒నయ॑తే స్వా॒హోగ్ర॑గ్గ్ స్త॒నయ॑తే స్వా॒హా వర్షి॑ష్వతే స్వా॒హా
 వర్ష॑తే స్వా॒హోఽభి॑వర్షతే స్వా॒హా పరి॑వర్షతే స్వా॒హా సం॒వర్ష॑తే [33] స్వా॒హోఽను॑వర్షతే
 స్వా॒హా శీ॒కాయ॑ష్వతే స్వా॒హా శీ॒కాయ॑తే స్వా॒హా శీ॒కితాయ॑ స్వా॒హా ప్రో॑షిష్వతే స్వా॒హా
 పు॒ష్ణతే॑ స్వా॒హా పరి॑పుష్ణతే స్వా॒హోద్గ్ర॑హీష్వతే స్వా॒హోద్ధృ॑హ్ణతే స్వా॒హోద్ధృ॑హితాయ
 స్వా॒హా విప్లో॑ష్వతే స్వా॒హా వి॒ప్లవ॑మానాయ స్వా॒హా వి॒ప్లుతాయ॑ స్వా॒హోఽత॑స్యతే
 స్వా॒హోఽఽత॑పతే స్వా॒హోగ్ర॑మాతపతే స్వా॒హార్భ॑భ్యః స్వా॒హా య॑జుర్భ్యః స్వా॒హా సా॑మభ్యః
 స్వా॒హోఽఙ్గి॑రోభ్యః స్వా॒హా వేదే॑భ్యః స్వా॒హా గా॑థాభ్యః స్వా॒హా నారా॑శగ్ంసీభ్యః స్వా॒హా రైభీ॑భ్యః
 స్వా॒హా సర్వ॑స్మై స్వా॒హా॥[34]

సం॒వర్ష॑తే రైభీ॑భ్యస్వా॒హా ద్యే॑ చ॥7.5.11॥

ద॒త్వతే॑ స్వా॒హోఽద॒న్తకాయ॑ స్వా॒హా ప్రా॒ణినే॑ స్వా॒హోఽప్రా॒ణాయ॑ స్వా॒హా ము॒ఖవ॑తే
 స్వా॒హోఽము॒ఖాయ॑ స్వా॒హా నా॑సికవతే స్వా॒హోఽనా॑సికాయ స్వా॒హోఽక్ష॑ణ్యతే
 స్వా॒హోఽన॑సికాయ స్వా॒హోక॒ర్ణినే॑ స్వా॒హోఽక॒ర్ణకాయ॑ స్వా॒హా శీ॒ర్షణ్య॑తే స్వా॒హోఽశీ॒ర్షకాయ॑
 స్వా॒హా ప॒ద్వతే॑ స్వా॒హోపా॑దకాయ స్వా॒హా ప్రా॒ణతే॑ స్వా॒హోఽప్రా॒ణతే॑ స్వా॒హా వద॑తే
 స్వా॒హోఽవద॑తే స్వా॒హా ప॒శ్యతే॑ స్వా॒హోఽప॒శ్యతే॑ స్వా॒హా శృ॑ణ్వతే స్వా॒హోఽశృ॑ణ్వతే స్వా॒హా
 మ॒నస్వి॑నే స్వా॒హా- [35] ఽమ॒నసే॑ స్వా॒హా రే॒తస్వి॑నే స్వా॒హోఽరే॒తస్కాయ॑ స్వా॒హా ప్ర॒జాభ్యః
 స్వా॒హా ప్ర॒జన॑నాయ స్వా॒హోలో॑మవతే స్వా॒హోఽలో॑మకాయ స్వా॒హా త్వ॑చే స్వా॒హోఽత్వ॑క్కాయ
 స్వా॒హా చ॒ర్మణ్య॑తే స్వా॒హోఽచ॒ర్మకాయ॑ స్వా॒హా లో॑హితవతే స్వా॒హోఽలో॑హితాయ స్వా॒హా
 మా॒గ్ంస॑న్వతే స్వా॒హోఽమా॒గ్ంస॑కాయ స్వా॒హా స్నా॑వభ్యః స్వా॒హోఽస్నా॑వకాయ

స్వా॑హా॒క॒స్థ॒న్వ॒తే॒ స్వా॑హా॒క॒న॒స్థికా॑య॒ స్వా॑హా॒ మ॒జ్జ॒న్వ॒తే॒ స్వా॑హా॒క॒మ॒జ్జికా॑య॒ స్వా॑హా॒క॒జీ॒నే॒
 స్వా॑హా॒క॒న॒జ్గా॑య॒ స్వా॑హా॒క॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒క॒నా॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒ స॒ర్వ॒స్మై॒ స్వా॑హా॑॥[3౬]
 మ॒న॒స్వినే॑ స్వా॑హా॒క॒నా॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒ ద్వే॒ చ॑॥7.5.12॥

క॒స్త్వా॑ యు॒నక్తి॑ స త్వా॑ యు॒నక్తు॑ వి॒ష్ణుస్త్వా॑ యు॒నక్త్వ॑స్య య॒జ్ఞస్య॑ధ॒ర్మైః మ॒హ్యగ్ం॑
 సం॒నత్యా॑ అ॒ముష్మై॑ కా॒మాయా॑క॒యుషే॑ త్వా॒ ప్రా॒ణాయ॑ త్వా॒పానా॑య॒ త్వా॒ వ్యానా॑య॒
 త్వా॒వృ॒ష్ట్యై॒ త్వా॒ ర॒యై॒ త్వా॒ రా॒ధసే॑ త్వా॒ ఘోషా॑య॒ త్వా॒ పోషా॑య॒ త్వా॒క॒రాద్ధోషా॑య॒
 త్వా॒ప్ర॒చ్యుత్యై॒ త్వా॑॥[3౭]
 క॒స్త్వా॑క॒ష్టాత్రిగ్ంశ॑తీ॥7.5.13॥

అ॒గ్నయే॑ గా॒యత్రా॑య॒ త్రి॒వృ॒తే॒ రా॒ధన్త॑రాయ॒ వా॒సన్తా॑యా॒క॒ష్టాక॑పాల॒ ఇన్త్రా॑య॒
 త్రి॒ష్టు॒భాయ॑ ప॒శ్చద॒శాయ॑ బా॒ర్హతా॑య॒ గై॒ష్మాయై॑కా॒దశ॑క॒పాలో॑ వి॒శ్వేభ్యో॑ దే॒వేభ్యో॑
 జా॒గతే॑భ్యః స॒ప్తద॑శేభ్యో॒ వైరూ॑పేభ్యో॒ వా॒ర్షికే॑భ్యో॒ ద్వాద॑శక॒పాలో॑
 మి॒త్రావ॑రుణా॒భ్యామా॒నుష్టు॒భాభ్యా॑మే॒కవి॒గ్ంశా॑భ్యాం॒ వైరా॒జాభ్యా॑గ్ం॒ శార॑దా॒భ్యాం ప॑యస్యా
 బృ॒హస్ప॑తయే॒ పా॒జ్మాయ॑ త్రి॒ణవా॑య॒ శా॒క్వరాయ॑ హై॒మన్తి॑కాయ॒ చరుః॑ స॒విత్ర॑
 ఆ॒తి॒చ్ఛన్త॑సాయ॒ త్రయ॑స్త్రిగ్ంశాయ॒ రై॒వతా॑య॒ శై॒శిరాయ॑ ద్వాద॑శక॒పాలో॑ది॒త్యై
 వి॒ష్ణుప॑త్త్యై॒ చరు॑ర॒గ్నయే॑ వై॒శ్వాన॑రాయ॒ ద్వాద॑శక॒పాలో॑క॒నుమ॑త్యై॒ చరుః॑ కా॒య
 ఏ॒కక॑పాలః॥[3౮]

అ॒గ్నయే॑ది॒త్యా॑ అ॒నుమ॑త్యై॒ సప్త॑చ॒త్వారిగ్ంశ॑తీ॥7.5.14॥

యో॒ వా అ॒గ్నా॒వగ్నిః॑ ప్ర॒ప్రియ॑తే॒ యశ్చ॑ సో॒మో రా॒జా త॑యోరే॒ష ఆ॒తిధ్యం॑
 యద॑గ్ని॒షోమీ॑యా॒థైష॑ రు॒ద్రో యశ్చి॑యతే॒ యధ్ం॑చి॒తేగ్నా॑వే॒తాని॑ హ॒వీగ్ంషి॑ న

ని॒ర్వ॒పేదే॒ష ఏ॒వ రు॒ద్రోఽశా॒న్త ఉ॒పోత్థా॑య ప్ర॒జాం ప॒శూన్ య॒జమా॑నస్యా॒భి మ॒న్యేత॑
 య॒థ్సంచితే॑ఽగ్నాపే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑తి భాగధే॒యేనై॒వైనగ్ం శ॒మయ॑తి నా॒ఽస్య
 రు॒ద్రోఽశా॒న్త [౩౯] ఉ॒పోత్థా॑య ప్ర॒జాం ప॒శూన॑భి మ॒న్యతే॑ దశ హ॒వీగ్ంషి॑ భవ॒న్తి న॒వ పై
 పు॒రుషే॑ ప్రా॒ణా నా॒భిర్దశ॑మీ ప్రా॒ణాసే॒వ య॒జమా॑సే దధా॒త్యథో॑ దశాక్ష॒రా
 వి॒రాడ॑న్మ॒న్విరాడ్వ॑రాజ్యే॒వాఽన్నాద్యే॑ ప్ర॒తి తి॒ష్ఠత్యు॑తుభి॒ర్వా ఏ॒ష ఛ॒న్దోభిః॑ స్తో॒మైః
 పు॒ష్టైశ్చే॒తవ్య ఇ॒త్యాహు॑ర్యదే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑త్యు॒తుభిరే॒వైనం ఛ॒న్దోభిః॑ స్తో॒మైః
 పు॒ష్టైశ్చి॒నుతే॑ ది॒శః సు॒షువా॑ణేనా- [౪౦] ఽభి॒జిత్వా ఇ॒త్యాహు॑ర్యదే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑తి
 ది॒శామ॑భి॒జిత్వా ఏ॒తయా॑ వా ఇ॒న్త్రం దే॒వా అ॒యాజ॑యన్తస్మాది॒న్త్రస॒వ ఏ॒తయా॑ మ॒నుం
 మ॒నుష్యా॑స్తస్మాన్మ॒నుస॒వో యథే॑న్త్రో దే॒వానాం॑ యథా మ॒నుర్మను॑ష్యా॒ణామే॒వం భ॒వతి॑ య
 ఏ॒వం వి॒ద్వాసే॑తయే॒ష్ట్యా య॒జతే॑ ది॒గ్వతీః॑ పు॒రోఽను॑వాక్యా భవ॒న్తి స॒ర్వాసాం॑
 ది॒శామ॑భి॒జితై॑న్ || [౪౦]

అశాన్తస్సుషువాణేనైకచత్వారిగ్ంశచ్ఛ||7.5.15||

యః ప్రా॒ణతో ని॒మిష॑తో మ॒హితై॑వక ఇ॒ద్రాజా॑ జగతో బ॒భూవ॑| య ఈ॒శే అ॒స్య
 ద్వి॒పద॑శ్చతు॒ష్పదః॑ క॒స్మై దే॒వాయ హ॒విషా॑ విధే॒మ|| ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే
 త్వా జు॒ష్టఙ్గృ॒హ్ణామి తస్య॑ తే ద్యౌర్మ॒హిమా॑ నక్ష॒త్రాణి॑ రూ॒పమా॑ది॒త్యస్తే॑ తే॒జస్త॒స్మై త్వా
 మ॒హిమ్నే॑ ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా|| [౪౧]

యః ప్రా॒ణతో ద్యౌరా॑ది॒త్యోఽష్టా॑త్రిగ్ంశతీ||7.5.16||

య ఆ॒త్మదా॑ బ॒లదా॑ య॒స్య వి॒శ్వ ఉ॒పాస॑తే ప్ర॒శిషం॑ య॒స్య దే॒వాః| య॒స్య ఛా॑యాఽమృ॒తం
 య॒స్య మృ॑త్యుః క॒స్మై దే॒వాయ హ॒విషా॑ విధే॒మ|| ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే
 త్వా జు॒ష్టఙ్గృ॒హ్ణామి తస్య॑ తే పృథి॒వీ మ॒హిమౌష॑ధయా వన॒స్పత॑యా రూ॒పమ॑గ్నిస్తే

తే॒జ॒స్త॒స్మై॑ త్వా॒ మ॒హి॒మ్నే॑ ప్ర॒జా॒ప॒తయే॑ స్వా॒హా॑||[౪౩]

య ఆత్మ॑దాః పృ॒థి॒వ్యగ్ని॑రే॒కాన్ చ॑త్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.17||

ఆ బ్ర॒హ్మ॑న్బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సీ జా॑యతామాక॒స్మిన్బ్రా॒హ్మే రా॑జ॒న్య ఇ॒ష॒వ్యః శూ॑రో
మహా॑రథో జాయతాం దోగ్ధీ॑ ధే॒నుర్వో॒థాక॒నడ్వా॒నాశుః॑ స॒ప్తిః పు॑ర॒న్ధిర్వో॒షా జి॒ష్ణా ర॑థే॒ష్ఠాః
సభే॑యో యు॒వాక॒స్య య॑జమా॒నస్య॑ వీ॒రో జా॑యతాం ని॒కామే॑ని॒కామే॑ నః ప॒ర్జన్యో॑ వర్ష॒తు
ఫ॒లిన్యో న॑ ఓ॒షధ॑యః ప॒చ్యన్తాం॑ యోగక్షే॒మో నః॑ కల్పతామ్||[౪౪]

ఆ బ్ర॒హ్మ॑నేకచత్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.18||

ఆక॒క్రాన్ వా॒జీ పృ॒థివీ॑మగ్నిం యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వాక॒క్రాన్ వా॒జ్యన్త॑రిక్షం వాయుం
యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వా ద్యాం॑ వా॒జ్యాకృ॑గ్గ్స్త సూ॒ర్యం యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వాగ్ని॑స్తే
వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాక॒ రభే॑ స్వ॒స్తి మా స॑ం పారయ వాయుస్తే వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాక॒
రభే॑ స్వ॒స్తి మా స॑ం [౪౫] పారయాక॒దిత్య॑స్తే వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాక॒ రభే॑ స్వ॒స్తి మా స॑ం
పారయ ప్రా॒ణధృ॑గసి ప్రా॒ణం మే దృ॑గ్ంహ వ్యా॒నధృ॑గసి వ్యా॒నం మే
దృ॑గ్ంహక॒పాన॑ధృగస్యపానం మే దృ॑గ్ంహ చక్షు॒రసి॑ చక్షు॒ర్మయి॑ ధే॒హి శ్రో॑త్రమసి శ్రో॒త్రం
మయి॑ ధే॒హ్యయు॑రస్యా॒యుమయి॑ ధే॒హి||[౪౬]

వా॒యుస్తే॑ వా॒జిన్యు॒జ్జను॑ త్వాక॒ రభే॑ స్వ॒స్తి మా స॑న్త్రిచత్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.19||

జ॒జ్ఞీ బీ॒జం వర్షా॑ ప॒ర్జన్యః ప॒క్తా స॒స్యగ్ం సు॑ప్తీ॒లా ఓ॒షధ॑యః స్వ॒ధిచ॑రణే॒యగ్ం
సూ॑పసద॒నోక॒గ్నిః స్వ॒ధ్యక్ష॑మన్త॒రిక్షగ్ం సు॑పా॒వః ప॒వమా॑నః సూ॑పస్థా॒నా ద్యౌః శి॒వమ॑సౌ
తప॑న్యథాపూ॒ర్వమ॑హోరాత్రే ప॒శ్చద॒శి॒నోక॒ర్ధమా॑సాస్త్రి॒గ్ంశి॒నో మా॑సాః క్లు॒ప్తా ఋ॒తవః॑ శా॒న్తః
సం॑వధ్స॒రః||[౪౭]

జ॒జ్ఞీ॒ బీ॒జ॒మే॒క॒త్రి॒గ్ం॒శతీ॑||7.5.20||

ఆ॒గ్నే॒యాఽష్టా॑క॒పాలః॑ సా॒మ్యశ్చ॑రుః సా॒వి॒త్రోఽష్టా॑క॒పాలః॑ పౌ॒ష్ఠశ్చ॑రూ॒రౌద్రశ్చ॑రు॒రగ్న॑యే
పై॒శ్వాన॑రాయ ద్వా॒దశ॑కపా॒లో మృ॑గాఖరే యది
నాఽఽగ॑చ్ఛేదగ్న॑యేఽగ్ం॒హోము॑చేఽష్టా॑క॒పాలః॑ సౌ॒ర్యం ప॑యో వా॒యవ్య॑ ఆ॒జ్యభా॑గః||[౪౮]

ఆ॒గ్నే॒యశ్చ॑తు॒ర్వి॒గ్ం॒శతిః॑||7.5.21||

అ॒గ్నయే॑ఽగ్ం॒హోము॑చేఽష్టా॑క॒పాల ఇ॒న్త్రా॒యాఽగ్ం॒హోము॑చ ఏ॒కాద॑శకపా॒లో
మి॒త్రావ॑రుణాభ్యా॒మాగో॑ము॒గ్భ్యాం ప॑యస్యా వా॒యాసా॑వి॒త్ర ఆ॒గోము॒గ్భ్యాం
చ॒రుర॑శ్వభ్యా॒మాగో॑ము॒గ్భ్యాం ధా॒నా మ॑రుద్భ్య ఏ॒నోము॒గ్భ్యః స॒ప్తక॑పా॒లో వి॒శ్వేభ్యో॑ దే॒వేభ్య
ఏ॒నోము॒గ్భ్యో ద్వా॒దశ॑కపా॒లోఽను॑మత్యై చ॒రుర॑గ్న॑యే పై॒శ్వాన॑రాయ ద్వా॒దశ॑కపా॒లో
ద్యా॒వాపృ॑థివీభ్యా॒మగ్ం॒హోము॑గ్భ్యాం ద్వి॒కపా॑లః||[౪౯]

అ॒గ్నయే॑ఽగ్ం॒హోము॑చే॒త్రి॒గ్ం॒శతీ॑||7.5.22||

అ॒గ్నయే॑ స॒మన॑మత్పృథి॒వై స॒మన॑మద్యథాఽగ్నిః పృథి॒వ్యా స॒మన॑మదే॒వం మ॑హ్యం భ॒ద్రాః
సం॒నత॑యః సం నమన్తు వా॒యవే స॒మన॑మదన్తరిక్షాయ స॒మన॑మద్యథా వా॒యుర॑న్తరిక్షే॒ణ
సూ॒ర్యా॒య స॒మన॑మద్ధి॒వే స॒మన॑మద్యథా సూ॒ర్యో ది॒వా చ॒న్త్రమ॑సే స॒మన॑మన్నక్షత్రేభ్యః
స॒మన॑మద్యథా చ॒న్త్రమా॑ నక్షత్రైర్వరుణాయ స॒మన॑మదద్భ్యః స॒మన॑మద్యథా [౫౦]
వరు॒ణోఽద్భిః సా॒మ్నే స॒మన॑మద్భుచే స॒మన॑మద్యథా సా॒మర్చా॑ బ్ర॒హ్మణే॑
స॒మన॑మత్క్ష్మాత్రాయ స॒మన॑మద్యథా బ్ర॒హ్మ క్షత్రే॑ణ రాజ్ఞే స॒మన॑మద్విశే స॒మన॑మద్యథా
రా॒జా వి॒శా ర॑థాయ స॒మన॑మదశ్వేభ్యః స॒మన॑మద్యథా రథోఽశ్వైః ప్ర॒జాప॑తయే
స॒మన॑మద్భూతేభ్యః స॒మన॑మద్యథా ప్ర॒జాప॑తిర్భూతైః స॒మన॑మదే॒వం మ॑హ్యం భ॒ద్రాః

సం॑న॒తయః॑ సం॑ న॒మన్తు॑||[౫౦]

అ॒ద్యస్స॑ మ॒నమ॑ద్యథా మ॒హ్యశ్చ॑ త్పా॒రిచి॑||7.5.23||

యే తే ప॒న్థానః॑ స॒వితః॑ పూ॒ర్వాసో॑రే॒ణవో॑ వి॒తతా॑ అ॒న్తరి॑క్షే తే॒భిర్నో॑ అ॒ద్య ప॒థిభిః॑ సు॒గేభీ॑
ర॒క్షా చ నో॑ అ॒ధి చ దే॒వ బ్రా॑హ్మ॒ణా న॒మోగ్న॑యే పృ॒థివి॑క్షితే లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై
య॒జమా॑నాయ దే॒హి న॒మో వా॒యవే॑న్తరి॒క్షక్షితే॑ లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై య॒జమా॑నాయ
దే॒హి న॒మః సూ॒ర్యాయ॑ ది॒విక్షితే॑ లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై య॒జమా॑నాయ దే॒హి||[౫౧]

యే తే చ॒తుశ్చ॑ త్పా॒రిగం॑శతే||7.5.24||

యో వా అ॒శ్వస్య॑ మే॒ధ్యస్య॑ శి॒రో వేద॑ శీ॒ర్షణా॑న్మే॒ధ్యో భ॑వ॒త్యుషా॑ వా అ॒శ్వస్య॑ మే॒ధ్యస్య॑ శి॒రః
సూ॒ర్యశ్చక్షు॑ర్వా॒తః ప్రా॒ణశ్చ॑న్త్ర॒మాః శ్రో॒త్రం ది॒శః పా॒దా అ॒వాన్తర॑ది॒శాః ప॑ర్శ॒వోహో॑రాత్రే
ని॒మేషో॑ర్ధ॒మాసాః ప॑ర్వా॒ణి మా॒సాః సం॑ధానాన్యృత॒వోజ్గా॑ని సం॒వధ్స॑ర ఆ॒త్మా ర॒శ్మయః॑
కేశా॑ నక్ష॒త్రాణి॑ రూ॒పం తా॒రకా॑ అ॒స్థాని॑ న॒భో మా॒గ్ంసాన్యో॑ష॒ధయో॑ లో॒మాని॑ వ॒నస్ప॑త॒యో
వా॒లా అ॒గ్నిర్ము॑ఖం వైశ్వా॒నరో వ్యా॑త్తగ్ం [౫౩] స॒ముద్ర॑ ఉ॒దర॑మ॒న్తరి॑క్షం పా॒యుర్ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ
ఆణ్డా॑ గ్రా॒వా శే॒పః సో॒మో రే॒తో య॒జ్ఞఞ్జ॒భ్యతే॑ తద్వి॒ద్యోతతే॑ యద్వి॒ధూను॑తే తథ్న॒నయ॑తి
య॒న్మేహ॑తి తద్వర్ష॒తి వాగే॑వా॒స్య వా॒గహ॑ర్వా అ॒శ్వస్య॑ జా॒యమా॑నస్య మ॒హిమా॑
పు॒రస్తా॑జ్జాయతే రా॒త్రిరే॑నం మ॒హిమా॑ ప॒శ్చాద॑ను జా॒యత ఏ॒తౌ వై
మ॒హిమా॑నావశ్వమ॒భితః॑ స॒మ్భూభూ॑వ॒తుర్హ॑యో దే॒వాన॑వహదర్వా॒సురాన్ వాజీ॑
గ॒న్తర్వా॑నశ్వో మ॒నుష్యా॑న్గ॒ముద్రో॑ వా అ॒శ్వస్య॑ యో॒నిః స॒ముద్రో॑ బ॒న్ధుః||[౫౪]

వ్యా॒త్తమ॑వహ॒ద్దాద॑శ చ||7.5.25||

గా॒వో గా॒వస్సి॑షాస॒న్తీః ప్ర॒థమే॑ మా॒సి స॒మాన్యే॑ య॒ది సో॒మో ష॑డ॒హైరు॑భ్సృ॒జ్య (౩) స్థే॒వానా॑మ॒ర్యేణ॑ చ॒ర్మావ॑పి పృ॒థివ్యై॑
ద॒త్వతే॑ క॒స్త్యాగ్న॑యే యో వై యః ప్రా॒ణతో॑ య ఆ॒త్మదా॑ ఆ బ్ర॒హ్మన్వా॑క్ర॒శ్ణజ్ఞే॑

బీ॒జ॒మా॒నే॒యో॒ఽష్టా॒క॒పా॒లో॒ఽగ్న॒యే॒ఽగ్ం॒హో॒ము॒చే॒ఽష్టా॒క॒పా॒లో॒ఽగ్న॒యే॒ స॒మ॒న॒మ॒ద్యే॒ తే॒ ప॒న్ధా॒నో॒ యో॒ వా॒ అ॒శ్వ॒స్య॒ మే॒ధ్య॒స్య॒ శి॒రః॒
ప॒శ్చా॒వి॒గ్ం॒శతిః॑॥25॥

గా॒వ॒స్స॒మా॒న్య॒స్స॒వ॒న॒మ॒ష్టా॒భి॒ర్వా॒ ఏ॒తే॒ దే॒వ॒కృ॒త॒శ్చా॒భి॒జి॒త్యా॒ ఇ॒త్యా॒హు॒ర్వ॒రు॒ణో॒ఽద్భి॒స్సా॒న్తే॒ చ॒తు॒ష్ప॒శ్చా॒శత్॑॥౨౬॥
గా॒వ॒స్స॒ము॒ద్రో॒ బ॒న్ధుః॑॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి సప్తమ కాణ్డే పశ్చామః ప్రశ్నః॥

॥సప్తమ కాణ్డః సమాప్తః॥

॥సప్తమ కాణ్డస్య సన్దేహనిరాసపాఠః॥

రు॒న్ధ॒తే॒ ద॒ధ॒తే॒ తి॒ష్ఠ॒స్తే॒ జా॒య॒స్తే॒ | ప్ర॒జ॒న॒న॒మ॒జ్గి॒ర॒సో॒ఽత్రి॒ర్జ॒మ॒ద॒గ్ని॒స్సం॒వ॒ధ్స॒రః॒
కు॒సు॒రు॒బి॒న్ద॒స్స॒ప్త॒రా॒త్రం॒ బృ॒హ॒స్ప॒తి॒ర॒ష్ట॒రా॒త్రం॒ ప్ర॒జా॒ప॒తి॒స్సాః॒ క్షు॒ధ॒న్న॒వ॒రా॒త్రం॒
ప్ర॒జా॒ప॒తి॒ర॒కా॒మ॒య॒త॒ ద॒శ॒హో॒తా॒రం॒ వ॒ర్జ॒యి॒త్యా॒ సం॒వ॒ధ్స॒రో॒ నై॒క॒వి॒గ్ం॒శః॒ సా॒ధ్యా॒ న
ప॒శ్చా॒వి॒గ్ం॒శః॒ కు॒సు॒రు॒బి॒న్దో॒ న॒ త్ర॒య॒స్త్రి॒గ్ం॒శః॒ బృ॒హ॒స్ప॒తి॒స్స॒ర్వ॒మ్ | ద్వా॒భ్యా॒మ॒ష్టా॒న॒వ॒త్యై॒
చ॒తు॒ర్భ్య॒ష్ట॒ణ్ణ॒వ॒త్యై॒ ప॒శ్చా॒భ్యః॒ ప॒శ్చా॒న॒వ॒త్యై॒ చ॒ ప॒ చ॒ ప॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ ష॒ట్ప్ర॒జాయే॒
ప॒రి॒ఋ॒హీ॒త్యై॒ ష॒డి॒న్ద్రి॒య॒స్య॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ ష॒ట్ధ్ను॒వ॒ర్గ॒స్య॒ లో॒క॒స్య॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒
స॒ప్తే॒న్ద్రి॒య॒స్య॒ వీ॒ర్య॒స్య॒ ప్ర॒జాయే॒ ప॒శూ॒నాం॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ అ॒ష్ట॒ త్రి॒ స॒ప్తా॒న్నా॒ద్య॒స్య॒
ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ న॒వ॒ బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒స॒స్యా॒న్నా॒ద్య॒స్య॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ ద॒శ॒ ప్ర॒ ద్వి॒తీ॒యా
బ్ర॒హ్మ॒చ॒ర్చ॒స॒స్య॒ ప॒రి॒గృ॒హీ॒త్యై॒ ప్ర॒ ప॒ స॒ న॒వ॒ ప్ర॒ ద్వి॒ చ॒ బృ॒హ॒ద్ర॒థ॒న్త॒రా॒భ్యాం॒ ప॒ స॒ న॒వ॒

యదన్యతః॑ యత్ర॑ యత్ర॑ బృహద్రథన్తరాభ్యాన్తత్రతత్ర॑ పరా॑శ్చ॑ సాధ్యాబృహస్పతీ॑
 వర్జయి॒త్వా॑ షష్ఠీ॑ఽష్టమీ॑ ప్రథమీ॑ ద్వితీయే॑ పునష్షష్ఠీ॑ఽసత్రమ్॑ సా విరాడూర్ధ్వన్త్ర్యహా॑
 భవన్తి॑ వసిష్ఠస్థైః॑ అమ్బే॑ ప్రథమన్నయతి॑ యథా॑ వై షడహః॑ క్షుధ్నదృజ్జీషు॑ ప్రథమం॑
 మోదచతుర్థమ్॑ ద్వితీయం॑ మోదసప్తమమ్॑ ప్రథమం॑ పోష్ణవర్జమ్॑
 ద్వితీయమైన్ద్రవర్జమ్॑ ఋతవ॑ ఆదిత్యా॑ గావో॑ జ్యేతిర్జ్యోతిః॑ ఆఙ్గిరస॑ ఇయావేతి॑ ఆదిత్యా॑
 ఇయావేతి॑ సువర్గలోకమయామేతి॑॥

॥అనువాకమధ్యగతాః వాక్యాంతాః పశ్చాశతః॥

ఉభా॑ వాగ్ం॑ హోతర్దోషాఽగన్తు॑ సువస్సర్వోజ్యోతిషా॑ సోమాయ॑ పితృమతే॑ సువానస్సోమో॑
 వర్ధన్తు॑ త్వా రాజన్ద్రివోఽస్య॑ జగతో॑ రరాణో॑ వీహి॑ కవ్యవాహన॑ పితృన్కర్మణ్యస్స॒వధా॒యై
 నమో॑ మన్యాస్తై॑ శం ప్ర॑ దేవగ్ం॑ సస్తే॑ వాయురగ్న్యే॑ యం॑ యజ్ఞజ్జ్క్షయే॑ పాథా॑
 ధృవక్షీతిరపాఽమతిఃప్రతమేకాఽస్య॑ సుమతావగ్నివృత్రాణి॑ చర్షణీనాం॑ య॑ ఇమా॑
 వీరశ్శతమన్యుః॑ పయసా॑ మహీజ్గగ్ం॑ సుహిరణ్యే॑ శుక్రాస్తాః॑ పుష్టం॑ పశు॑ మన్యతే॑
 త్రిగ్ంశత్॑॥౩౦॥

॥హరిః ఓమ్॥
